

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: +45 33 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 63

I brev af 6. december 2023 har udvalget efter ønske fra Helena Artmann Andresen (LA) stillet mig følgende spørgsmål:

19. december 2023
Sagsnr.: 23/26275

Alm. del – spørgsmål 63:

Vil ministeren redegøre for kommunalbestyrelsernes muligheder for at give øget indflydelse og medbestemmelse til henholdsvis skolebestyrelserne på folkeskolerne og forældrebestyrelserne de kommunale daginstitutioner inden for den gældende lovgivning?

Svar:

Skolebestyrelser på folkeskoler og forældrebestyrelser ved de kommunale dagtilbud er organer med selvstændig kompetence og er derfor ikke en del af den kommunale enhedsforvaltning. Når kommunalbestyrelsen vil deleger sine kompetencer til skolebestyrelser eller forældrebestyrelser, skal der derfor være lovhjemmel.

Det er et krav, at den person eller det organ, der overlades kompetence til, har de fornødne kvalifikationer og ressourcer til at løse opgaverne, ligesom kommunalbestyrelsen må udøve kontrol og tilsyn med, hvordan opgaven udføres.

Der er ved besvarelsen af spørgsmålet taget udgangspunkt i de beføjelser, der er henlagt til kommunalbestyrelsen ved henholdsvis folkeskoleloven og dagtilbudsloven. Svaret omfatter således ikke eventuelle kompetencer, som kommunalbestyrelsen kan deleger til skole- og forældrebestyrelser efter anden lovgivning.

Vedr. skolebestyrelser i folkeskoler

Skolebestyrelserne i folkeskolerne har efter loven de kompetencer, der fremgår af folkeskolelovens § 44. Det gælder f.eks. fastsættelse af principper for skolens virksomhed, godkendelse af skolens budget, deltagelse i beslutningen om, hvem der tilbydes ansættelse som skoleleder, tilsyn med skolens virksomhed og godkendelse af undervisningsmaterialer.

Det fremgår af folkeskolelovens § 40, stk. 5, at bortset fra de beføjelser, der følger af arbejdsgiverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-7 (om delegationsforbud hvorefter kommunalbestyrelsen fx skal træffe beslutninger om bevillinger, skolestruktur, skoledistrikter, antallet af skoledage og elevernes undervisningstimetal), samt § 25, stk. 3 (om aldersintegrerede klasser), § 34, stk. 3 (om rullende skolestart), og § 57 d, stk. 4 (om godkendelse af handlingsplan), kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser til skolebestyrelserne. Det fremgår endvidere, at kommunalbestyrelsen til skolebestyrelsen kan delegere beføjelsen til at kræve, at den enkelte elevs forældre sørger for elevens forplejning under ekskursioner, jf. § 50, stk. 7, 1. pkt., og at forældrene skal betale for elevernes forplejning under lejrskoler og skolerejser, jf. § 50, stk. 7, 2. pkt., samt til at træffe beslutning om dækning af øvrige udgifter til ekskursioner, lejrskoler og skolerejser, jf. § 50, stk. 8, 2. pkt.

Udgangspunktet er således, at kommunalbestyrelsen i vidt omfang har adgang til at delegere sine beføjelser til skolebestyrelsen, medmindre disse beføjelser er indeholdt i et delegationsforbud. Kommunalbestyrelsen kan f.eks. delegere kompetencen til at godkende læseplaner, beslutte at oprette eliteidrætsklasser på 7.-9. klassetrin eller særlige talentklasser i musik fra børnehaveklassen til 10. klasse, udarbejde vedtægt for styrelsen af kommunens skolevæsen, samt træffe beslutninger vedr. skolebestyrelsens sammensætning.

Det følger af folkeskolelovens § 41, stk. 2, at vedtægten for styrelsen af kommunens skolevæsen skal indeholde en beskrivelse af eventuelle beføjelser, der er delegeret til skolebestyrelsen i medfør af § 40, stk. 5.

Vedr. forældrebestyrelser i kommunale daginstitutioner

Forældrebestyrelserne i dagtilbud mv. har efter loven de kompetencer, der fremgår af dagtilbudslovens § 15. Det gælder f.eks. fastsættelse af principper for daginstitutionen, deltagelse ved ansættelse af lederen og personale i daginstitutionen og inddragelse i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Det fremgår af dagtilbudslovens § 16, stk. 4, at kommunalbestyrelsen ikke kan overlade opgaver til en forældrebestyrelse med at føre tilsyn og beføjelser, der følger af kommunalbestyrelsens bevillings- og arbejdsgiverkompetence.

Udgangspunktet er således, at kommunalbestyrelsen i vidt omfang har adgang til at delegere sine beføjelser til forældrebestyrelserne, herunder f.eks. rådighed over konti vedrørende daginstitutionen og dispositionsfrihed inden for den tildelte ramme og fastlæggelse af lukkedage for daginstitutionen.

Det bemærkes, at en forældrebestyrelse ikke er forpligtet til at påtage sig kompetencer ud over den minimumskompetence, der følger af dagtilbudsloven.

Hvis kommunen har delegeret kompetence til forældrebestyrelsen, skal omfanget af delegationen fremgå af styrelsesvedtægten for det kommunale dagtilbud, jf. dagtilbudslovens § 16, stk. 1.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye